

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—

Afzonderlijke nummers fl. 0,25.

Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:

P. JOLY & J. MARTIN,

66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.

Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagan padilanti.

Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.

Un number só fl. 0,25.

Un anuncio di 1 té 7 regel, fl. 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

TWEE PREDIKERS.

In de laatste maanden heeft het moderne Rome geweldig getrild onder het machtig woord van een in middeleeuwsche monnikspij gekleeden kloosterling. Al wat in Rome aanspraak maakt op kennis van kunst en wetenschap op elk gebied, heeft den geheelen vastentijd lang als aan de lippen gehangen van Padre Agostino Montefeltro. De eenvoudige kloosterling heeft Romeaangegrepen, wakker geschud, opgeschrikt en velen zijn inderdaad ontwaakt en het was hun of er een nieuw een ander licht op de dingen viel, die zij dagelijks onder de oogen hadden, maar hun nu van heel wat minder belang schenen, en niet waardig dat men er zich een leven lang om vermoeit.

Gelijk niemand, die in 't openbaar zonder aanzien van personen de waarheid verkondigt, zoo is ook Padre Agostino niet vrijgebleven van tegenspraak en tegenwerking. Men heeft het daarbij niet gelaten, maar knechten van de vijanden der waarheid hebben door smaad en verguizing, door lijfsbelaging zelfs den invloed van 's priesters welsprekend woord zoeken te breken, maar het heeft slechts geleid tot een hooger nitslag, en Rome heeft er te heviger om gesiddeld.

In de laatste weken — zoo meldt men uit Rome — had Padre Agostino ter nauwernood tijd om zich op zijn preek voor te bereiden. Zijn oversten moesten hem zelfs meermalen gebieden, zich tijd tot eten en rust te gunnen.

Den geheelen dag staat de schel van het klooster in de Via Merulana niet stil. Personen van elken rang en stand komen den Pater raad vragen in gewetensaangelegenheden, en 's avonds bezoeken hem lieden, die

niet gaarne willen gezien worden, om hem hunne twijfelingen te openbaren of bedenkingen tegen zijn argumenten in 't midden te brengen. De smaad en de loon, den welsprekenden kloosterling van sommige zijden aangedaan, worden ruimschoots vergoed door de talrijke vertroosting en hem door de bovenbedoelde bezoekers geschonken. Het is ondoenlijk, dat Pater Agostino allen personen de biecht afneemt, die met dat doel tot hem komen.

De arbeid van den geleerden Franciscan wordt in hooge mate door God gezegend. Zielen, die voor godsdienstige indrukken ongevoelig schenen geworden, werden weder ernstig en godsdienstig gestemd bij het hooren van een predikatie van den beroemden kanselredenaar, dien zij waren komen zien en hooren uit nieuwsgierigheid. Op de officieren maakt vooral de vrijmoedigheid grooten indruk, waarmede de Pater den machten der aarde de onverbloemde waarheid zegt, en waarmede hij zonder genade sommige standen geeselt. De voreerder der schoone kunsten, de afgevaardigde, de professor of student bewondert zijn onvergelykelijke welsprekendheid, zijn overtuigende voorstelling, de diepe geleerdheid en de prachtige constructie zijner predikatiën. De vrouwen worden meer door het gevoel overmeesterd: zoodat zij het voornemen vormen, bij de opleiding der kinderen God en de H. Kerk op den voorgrond te stellen en den invloed van eenig vrijzinnig lid van het gezin te neutraliseeren.

Kortom, ieder vindt in die heerlijke redevoeringen iets wat hem treft. Vandaar de vele schoone resultaten, die wel niet statistisch kunnen worden medegedeeld maar die het best aan de biechtvaders te Rome bekend zijn en niet gemakkelijk te hoog kunnen geschat worden.

Op Zaterdag 27 April 11. verliet Padre Agostino de Eeuwige Stad. Duidende bewijzen ontving hij van de geestdrift, die zijn apostolisch woord onder de Romeinen heeft gewekt. Een commissie van Katholieke vereenigen bood hem een album met 20.000 handteekeningen aan. Van alle zijden werden hem rijke geschenken gebracht voor zijn woensinrichting te Pisa.

Na een lange audiëntie bij den H. Vader, die hem gedurende zijn verblijf meermalen minzaam ontvangen had, verliet hij Rome en zijn laatste woord was een zegebede, die hij in bijna profetische vervoering uitsprak en aldus luidt:

„Zegen, mijn God, de Kerk en haar opperhoofd Leo XIII, Uw Stedehouder op aarde, en mogen de verlangens van den wijzen Opperpriester vervuld worden. Zegen de prins der Kerk, de zielenherders en de geestelijkheid.

„Zegen het Vaderland! Bij deze woorden voel ik mijn hart ineenkrimpen. Zegen het, mijn God, en red het van de rampen, die het bedreigen.

„Zegen hem, die de hoogste regeerder (supremo reggitore) en de verpersoonlijking des lands is, en zegen hen, die met hem medewerken, opdat zij, de wet van Christus in acht nemende, het vaderland mogen brengen tot voorspoed en grootheid.

„Zegen de jongelieden, die onder de vaandels des lands dienen en het eenmaal zullen moeten verdedigen. Zegen het volk, dat aan de verleiding der boozen blootstaat. Zegen de huisgezinnen dezer stad, en moge Uw zegen over hen den vrede doen nederdalen en hen eenmaal gelukkig doen zijn in den Hemel.”

Zooals onzen lezers ongetwijfeld bekend is, boogt ook de hoofstad der Fransche Republiek op een prediker,

wiens krachtig woord, in het brandpunt zelf van het barste ongelooft, jaarlijks, de oude maar eeuwige waarheden des geloofs verkondigt: wij bedoelen Pater Monsabré.

De Patriote, een fransch blad, geeft op lossen, eigenaardigen toon het volgende schetsje van dien beroemden vastenprediker van Notre-Dame te Parijs.

Geen schooner gezicht dan een vergadering van menschen. Het schijnt dat wij in menigte moeten gezien worden, om bewondering te wekken.

Maar nergens is dit gezicht grootscher en meer overmeesterend dan onder de stemmige wulven der Notre-Dame.

Tien duizend menschen vergaderd, om door hun aanwezigheid protest aan te tekenen tegen hen die beweren dat er geen gebod meer bestaat!

Tien duizend menschen om een kansel geschaard, waar een grijsaard, wiens talent alleen voor zijn heiligheid onderdoet, de waarheden bespreekt van gene zijde des grafs, in een taal, waarin de schoonheid der redeneerkunde het alleen opgeeft voor de degelijkheid der leer!

Dat er tien duizend menschen kunnen bijeengebracht worden, om een redenaar toe te juichen, die in fraaie taal verkondigt, dat boetvaardigheid geen nut en hartstocht recht van bestaan heeft, dat het vagevuur verbeelding en de hel een menschelijke uitvinding is, dit begrijp ik. Maar 20 jaren lang tien duizend menschen bijeenvergaderd, die komen luisteren, hoe dezelfde predikant steeds dezelfde waarheden bespreekt en met zijn monnikszweep de hartstochten tuchtigt, dit bewijst toch wel dat die man een redenaar is van hooge vlucht, en dat zijn leer wel op hechten grondslag steunt.

FEUILLETON.

SIN NINGUN JIOE.

UN NOVELA DI RAYO.

Siguimientoe i Fin.

“Berdaderamente esai no a socedé asina ‘facilmente’, el dici coe un harimentoe infernal, ‘i mi mester a medità hopi tempoe largoe ta di ki modí lo mi satisfacé mi venganza sin mi coeri ningun riscoe; pasobra mi tabata sabí k’e jaja conocé mi, i si ta cos el mira mi, anto mi mes a redá mi culpa; djé modí mi tabatin di studiá un plan pa kitelé fò di camina, pa mi haja campoe di cohé e mucha. Si mi por a holé pa delanti, k’e jaja l’a bira loco, anto lo mi no a toema asina tanto trabao.” E ultima observacion aji, Herman a haciéle coe tanta baheza i tanta verguenzeria, ademá e satisfaccion, e gozo diabólico koe tabata brilja den su cara a haci koe hinter público a hajavies di djéle; i e público honrado, loebidando pa un momentoe e respetoe, e consideracion k’é debé na culpa di hueznan, el no por a sofocá den su pechoe e husta indignacion, e aversion merecida, k’e hechoe infame i e palabranan vil a inspiréle: di modí k’el a descargá riba cabes djé miserabel malhechor toer forza di su desprecio, toer pesoe di su repugnancia.

“Mi a ripará,” Herman a siguí, “k’e jaja tabatin un amigoe koe tabata bin speréle toer dia den Park. Ta di poer-

si koe ora nan dos tabata den nan conversacion, e jaja no tabata ocupéle muchoe djé mucha, k’el tabata boeta sinta riba un banki. Ma nunca mi no por a haja un bon ocasion pa cumpli mi gustoe. Por fin riba un bon dia k’e jaja a laga e mucha sintá coe un koeke den su man, a bin pasa hustamente su delanti un boenita wagen chiquitoe koe dos chubatoe ta haléle, i esai a jama su atencion: ma asina e wagen a coeri pasa bai, e mucha a coeminsa jora: e ora aji mi a sali fò di camina mi tabata scondé, mi a camná jega cerca djéle i den mi mes mi dici, awé sí o nunca mas. Contentoe di mirá un hende ke conocé, el a coeminsá hari i el a saca man doena mi. Mi a hizéle coe carinjo i mi a biséle laga mi hibéle cerca su jaja, ma mi a drai un otro skina. Ora mi a camna un bon distancia, e mucha a bolbé coeminsa jora, ma mi a biséle koe ja mi no por haja su jaja, mi mes ta hibéle cas i esai a haci e keda ketoe. Na camina m’a coempra tres cent chiquitoe di mancaron p’éle i mi a hibéle cerca e sjouwer buraché aji, o mihó bisá cerca su bon roeman muhé koe sigur lo ta den cielo awor pasobra el tabata un bon hende, un berdadero angel”, i papiando asina Herman a hiza wo wo mira riba pa bofon. “Enfin”, el dici, “sobrá di cos toer hende sabí mes bon coe mi i podeseer mihó mes. Fò di manecé k’e sjouwer buraché aji.” Herman parce no kier a mentá

number di Muschel —, a bai k’e tesoro di Mevrouw. Molenaar, mi no a sá nada mas djé mucha... el no ta aji mas... el ta na poder di un miserabel bagamundo... esai tabata mi alegría.”

Riba e mes dia koe sentencia di Herman i Muschel ta sali pa nan bai cerá pa hopi anja, — e Megera a sali liber pa falta di prueba contra djéle — cas di Mijnheer Molenaar tabata na rouw, pasobra Fine a boelá bai; Fine, e segunda mama, e mama tierna i amorosa a cai victima di su amor maternal. Su ultimo momento tabata sosegá i duci: sin agonía el a aspirá coe calma, entregando den manoe di su dibinoe Creador. di su Senjor i su Dios, e alma inmortal koe lo ricibi fò di manoe djé Huez di toer hueznar recompensa di su bon accionnan, corona di su birtudnan, premio di su caridad. Ni cinco minuut promé koe corazon djé muhé birtuosa a stop di batí, Molenaar i Pierre tabata cerca djéle i el tabata papia coe nan palabranan di amor i di consuelo: despues el a bai na un madoa di sonjo, ma p’é lamantá den mansion celestial.

Ora e cadaver tabata bai Sant’Ana, toer, hende riba caja jen di respetoe i veneracion tabata keda para pa moestrá nan ultimo honor na e restoe mortal adorná coe taptoe kransnan di flornan hermosos. “Ta un hende hoben... ta mama djé mucha aji...”, asina nan tabata bisa. — Sí, pa wowo di mundoe ta un hende hoben, ta un flor

en berdad rancá muchoe tempran fò di stengel; ma na bista di un cristian ta un flor ainda muchoe mas hermosa, muchoe mas duci koe lo bai brota pa su canto angelical den presencia dje Dios tres bé santoe, koe lo bai flora den e Eden dibinoe, i su olor suave, su fragancia delicada lo implorá na pia di trono di Altísimo, conformidad, bálsamo pa nan k’el a larga tras. — Molenaar, aunké cristian, no ta cordá asina: na promé instante djé golpi cruel i fatal, e corazon jená di amargura, heridá i toer na sanger tabata soerdoe, insensible p’é boz interior koe tabata invitéle di sometéle i di resignéle na voluntad di Dios, i el tabata kere k’el no a merecé di ta asina desgraciado. Den di tal cordamentoe el ta pará mes anochi di deramentoe na bentana di su kamer; su bista ta fiho i secoe: continuamente el ta suspirá pero sin sinti ningun alivio... Sin ergo el ta hizá su wowona ariba na cielo, oenda e mundoenan sin numero ta anuncia gloria di El den presencia di kende su Fine ta awor. I como si brillo djé streanan luminoso koe ta coeri bao di pia di su inolvidable esposa a iluminá su sintir, a penetrá den su alma despedazá, casi desesperá, Molenaar ta cai na roedia, el ta elevá su oracion na Dios, i conformidad, resignacion a jená su corazon: awor si secura di su wowo ta desáparecé; awor sí el por drama lagrima, awor sí el por jora pa di promé bé fò di ora k’el a bira biudo.

En zie ik dan de *esprits-forts* — aldus genoemd omdat hun geest zoo zwak is — schokschouderden voor de waarheden van den godsdienst, dan ben ik geneigd te zeggen: „Als eenzelfde redenaar twintig jaar lang uw principes zal hebben gepredikt voor dezelfde schare, zonder ooit de aandacht te vermoeien of het gezond verstand geweld aan te doen, dan ben ik van de uwen.”

Doch dat duurt nog een poosje, en onderwijl kom ik op de *Notre-Dame* terug.

Als *Lacordaire* op den kansel der *Notre-Dame* verscheen, ging een trilling door de menigte bij het zien van die ranke, verstorven monniksgestalte, met een blik als van den arend, die zijn wiken uitslaat naar de hoogste spitsen van het verhevene en ideale.

Monsabré heeft niet het uiterlijk van zijn ordebroeder en onsterfelijken voorganger!

Hij is eenigszins zwaarlijvig en heeft het opgeruimde gelaat van een goedigen dorpspastoor.

Het haar, dat reeds zilverwit moest zijn, begint nauwelijks te grauwen. Zijn stem, die al verzwakt kon wezen, trilt nog met verwonderende kracht.

Op alle plaatsen verstaat men hem, en 't is verbazend hoeveel moeite men zich moet geven om in een kerk als de *Notre Dame* verstaan te worden.

Lacordaire heeft een bijzondere soort welsprekendheid in het leven geroepen, die, helaas! sinds hem maar flauwe navolgers heeft gevonden. *Père Monsabré* is de voorzitter van het theologisch onderwijs, waarvan de *H. Thomas* de verspreiding was. De eene is nieuw, de andere navolger. De eerste is geheel alleen zijns weegs gegaan: de laatste gaat in gezelschap van den *H. Thomas*, een beste gids op wijsgeerig, een uitstekend cicerone op theologisch gebied.

Lacordaire zal onsterfelijk zijn. *Monsabré* zou het geweest zijn, zoo hij vóórden *H. Thomas* geleefd had. In allen gevalle, hij zal lang blijven leven in de herinnering van het geslacht, dat hem beschouwt als den meester van de zuivere leer.

„Ach! Wie preekt er nog over hel en vagevuur?” hoorde ik eens een hooggeplaatst geestelijke zuchten.

„De *Capucijnen*, *Monseigneur*, voor het volk van het platteland?” was mijn antwoord.

Pater Monsabré is de *Capucijn* van de groote wereld, en dit jaar heeft hij gesproken over hel en vagevuur met het gezond oordeel van den godgeleerde en de welsprekendheid van den redenaar. Niemand onder die talrijke menigte — waarin al wat Parijs aan ontwikkeling en fijne beschaving heeft vertegenwoordigd was — heeft er een oogenblik aan gedacht, dat de groote *Dominicaan* een stof oprakelde, die reeds lang uit de mode zou zijn.

De mode heeft niets uit te staan met de waarheid. De mode gaat voorbij: de waarheid is eenwig.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Curacao 8 Juni 1889.

Onlangs is in onze kleine wereld een nieuw weekblad verschenen, geredigeerd en uitgegeven door den Heer *W. C. Grunings*. Het verschijnt elken Dinsdag onder den naam van *El Independiente*.

Door omstandigheden, onafhankelijk van onzen wil, werden wij tot heden verhinderd, den heilgroet dien het blad in zijn eerste nummer tot de *Curacaosche* pers richtte, te beantwoorden.

Bij dezen echter wenschen ook wij de redactie van het nieuwe blad, die zich tot nog toe in de behandeling der gekozen onderwerpen inderdaad onafhankelijk toont, een goed succes toe.

Op last van den Heer *Gouverneur* der kolonie, wordt het onderstaand bericht, voorkomende in de *Nederlandsche Staats-Courant* van den 2 Mei 1889 N°. 103, ter kennis van belanghebbenden gebracht:

„Blijkens een door den consul-generaal der Nederlanden te Port-au-Prince aan den Minister van Buitenlandsche Zaken medegedeeld schrijven van den secretaris van Staat voor de Buitenlandsche aangelegenheden van Haiti, is door de Regeering der Republiek geprotesteerd tegen de uitgifte van papiergeld door de opstandelingen in het noorden van Haiti, welk betaalmiddel door die Regeering als geheel waardeloos wordt aangemerkt.”

Ten *Parkette van den Procureur* generaal ligt ter beschikking van den daarop rechthebbende, een *LORNET*, alhier op straat gevonden.

Aan belastingsschuldigen wegens de belasting op den invoer, accijnsrecht op sterke dranken en pakkthuis-huur van in entrepôt aanwezige sterke dranken, over het *Eerste Kwartaal 1889*, wordt gedurende veertien dagen, gerekend van den 3n. Juni a. s., op gewone kantooruren gelegenheid gegeven om hunne bezwaren tegen den aanslag in die belastingen bij den administrateur van Financiën ter beslissing in te brengen.

De *Ned. pakketschoener* „*Gouverneur van den Brandhof*” zal den 20n. dezer maand naar de eilanden *St. Martin*, *St. Eustatius* en *Saba* vertrekken.

De mails zullen op den vertrekdag om 2 uur des namiddags worden gesloten.

De volgende brieven zijn onbestelbaar bevonden:

John Burke, *Gabriel G. Casseres*, *Rita Kfre*, *Louisa M. Hazell*, *Amalia D. de Illidge*, *José Lanuza*, *Julio P. Schouwe*, *Elisa Salbor*, *Dijendente Provencali Timotes*.

Niet voor verzending vatbaar een brief geadresseerd aan *Lucia P. Stender*, *Sto. Domingo*.

BUITENLAND.

Spanje. — Het Katholiekcongres, dat thans in de hoofdstad van Spanje wordt gehouden, is eene nauwlettende aandacht ten volle waard. Het sluit zich aan bij de in het vorig jaar gehouden algemeene protestvergaderingen en getuigt, dat ook in Spanje de Katholiekten het met die van de geheele wereld eens zijn over het vraagstuk der tijdelijke macht. Dit is nooit betwijfeld, maar het is goed, dat van die gezindheid openlijk getuigenis worde gegeven, en dit geschiedt voornamelijk in het adres, dat de leden van het congres aan den *H. Vader* gezonden hebben. Na hunne onderwerping en liefde aan den *H. Stoel* betuigd en verklaard te hebben, dat zij al hunne krachten zullen inspannen om de geneesmiddelen voor den socialen nood te bestudeeren, geven zij als volgt uitdrukking aan hunne gevoelens:

„Daar het onmogelijk is, het zedelijk herstel tot stand te brengen, zoolang de Apostolische stuurman, belast met het voeren van het Goddelijk schip der Kerk, in welke de lotsbestemming, de grootheid, de roemrijke overlevingen en de wettige waardigheid der volkeren zijn besloten, onderworpen is aan eene vijandelijke overheersching, zal het, *H. Vader*, steeds onze voornaamste zorg wezen, ten aanhoore der gansche wereld de noodzakelijkheid te proclameeren van uwe onafhankelijkheid en vrijheid, waarvan het feitelijk herstel uwer wereldlijke heerschappij en de onverminderde terug-gave van uw grondgebied en van de stad *Rome*, die het Pauschap met geweld zijn ontfond, de gewone en providentiële waarborgen zijn. Wij verklaren, dat het eenwenoude en onloochenbare recht, de rechtvaardigheid, de allerhoogste waardigheid en eer van den Stedehouder van Christus gezamenlijk etschen, dat hij van geen enkel vorst der aarde afhange, opdat hij zijn heilig apostolisch ambt kunne uitoefenen ten gemeenschappelijken nutte van de Kerk en de burgerlijke maatschappij zelve.”

Vervolgens verklaren de ondertekenaars, in te stemmen met de droef-

heid des Pausen over den ondraaglijken toestand, waarin hij door de ondankbaarheid zijner vijanden is gebracht, en verzoeken voor de werken van het congres en voor het geheele Spaansche volk den apostolischen zegen.

De opsomming der deelnemers, zooals de hooge geestelijkheid en de adel, hebben wij reeds gegeven. Vermeldenswaardig is de onverwachte welwillendheid, welke het gemeentebestuur van *Madrid* in deze zaak aan den dag legt.

Afrika. — Het optreden der Duitse troepen in Oost-Afrika, zegt eene door de *Kölnische Volkszeitung* uit *Kipalapala* ontvangen correspondentie, zal voor de in de binnenlanden levende Europeanen onvoorziene gevolgen hebben. Thans is dezen de gemeenschap met de kuststreken geheel en al afgesneden. De aan de kust wonende *Mrimastammen* verkeerden in volten staat van oproer en laten karavanen noch boden passeeren. Eene karavaan van een naborig inlandsch vorst werd bij *Bagamayo* tegengehouden, hare aanvoerders, werden in boeien geslagen, het ivoor geroofd, en behalve de weinigen, die de vlucht konden nemen, werden de lieden der karavaan op de slavemarkt te *Pomba* verkocht. De Engelsche koeriers van het binnenland op *Zanzibar* werden in *October* bij *Saidani* aangehouden en de brieven gestolen; slechts een man kon zichzelf en zijn postzak redden. De post, die in *December* uit *Zanzibar* vertrok, werd eveneens tegengehouden en de zeven man, die haar vervoerden, vermoord. De post van *Januari* is eveneens verloren: de handel is volstrekt onmogelijk geworden. Het overnemen van het tolbestuur door de Oost-Afrikaansche Compagnie is nutteloos. Wil Duitschland de rust herstellen en den handel in het nieuw verworpen gebied niet laten wegsterven, dan is de aanwezigheid en de werking van oorlogsschepen niet voldoende. Er moeten kleine expedities in de binnenlanden worden ondernomen, ongeveer een of twee dagreizen ver, want thans hebben de inboorlingen alleen ontzag voor de Duitschers, zoover hunne scheepskanonnen dragen. Voorts moeten hier en daar vaste posten worden opgericht van veertig of vijftig man zwarte soldaten, die het volk in bedwang moeten houden. Ook de Sultan van *Zanzibar* heeft thans nog dergelijke posten in dit gebied, en daarom is zijn invloed ook veel grooter dan de Duitse: waar de koeriers worden tegengehouden, laat men dengene passeeren, die een schrijven met het zegel des Sultans kan vertoonen. Op deze wijze kunnen de Arabieren vrijelijk briefwisseling houden met hunne correspondenten in de binnenlanden, terwijl zulks den Europeanen onmogelijk is. Wellicht ware een presie op den Sultan van *Zanzibar* voldoende, om de rust te herstellen doch deze zal het zich daarmede niet mogelijk maken, dat zijne agenten het volk tot tegenstand aanhitsen. Duurt deze toestand voort, dan is voor de Europeanen, die in de binnenlanden leven, een slechts jaar aangebroken, wanneer zij niet genoegzaam van levensmiddelen zijn voorzien.

Tot zoover het Keulse Katholieke blad. Wij meenen daaraan de opmerking te moeten toevoegen, dat deze ongunstige verhoudingen vooral van gewicht zijn voor de missionarissen van kardinaal *Lavigerie*, welke in die streken verblijf houden en thans van alle gemeenschap met de buitenwereld zijn afgesloten, want *Zanzibar* was steeds het punt, waarover de posten haar weg namen. Om thans tijdingen naar Europa te zenden, zullen de missionarissen, die zich in Oost-Afrika bevinden, hunne briefwisseling over den Congo-Staat moeten voeren, zoodat hunne boden Afrika in de gansche breedte moeten doortrekken.

— Uit *Alexandrië* wordt aan de *Times* gemeld, dat het gerucht aanhoudt als zou *Karthoem* drie weken geleden door *Abon Gheima*, luitenant van *El Senoussi* ingenomen en de khalif *Abdullah* op de vlucht zijn. Hetzelfde blad bevat een dépêche uit *Constantinopel* inhoudende dat

een geheim gezantschap van den Sultan naar *Zanzibar* vertrekt.

De aanvoerders van den laatsten opstand der *Zoeloës* in *Zoeloeland* zijn tot 15, 20 en 10 jaren gevangenisstraf zonder dwangarbeid veroordeeld wegens hoogverraad. De veroordeelden zijn *Undabuko*, *Tshingaan* en *Dinizoeloe*.

Engeland. — Uit *Londen* wordt gemeld, dat de oppositie tegen de suikerconventie toeneemt. Men weet, dat de aanvoerders der parlementaire oppositie de ingediende wet tot ratificatie der conventie krachtig zullen bestrijden, maar in de laatste dagen hebben ook verscheiden ministerieele afgevaardigden zich tegen de conventie verklaard. Zij stelden eene memorie op, aan den minister *Smith* gericht, waarin de intrekking der wet wordt gevraagd.

Boulanger heeft 27 April jl. met graaf *Dillon* gedineerd bij lord *Raoulph Churchill* in gezelschap van twee generaals en twee kolonels van *Hr. Ms. leger*. Denzelfden avond vertrok kapitein *Feuillant*, nadat een groot telegram naar *Parijs* was gezonden, met belangrijke brieven van den generaal naar *Frankrijks* hoofdstad.

Het bericht, dat aan *Boulanger* de voorwaarden zouden zijn medegedeeld waarop zijn verblijf in *Engeland* zou worden geduld, wordt door de *Boulangistische* pers beslist tegengesproken.

Frankrijk. — De 52e verjaardag van generaal *Boulanger* werd 29 April jl. door het *comité des Patriotes de la Seine* gevierd met een banket onder voorzitterschap van den heer *Laguerre*, *Millevoye*, *Laisant* enz. zaten aan de eere-tafel. Ongeveer 200 gasten waren aanwezig. Een brief uit *Londen* van den generaal werd door *Laguerre* voorgelezen. Aanstaande jaar, op dezen dag — zoo schreef de generaal — wanneer het Land uitspraak zal gedaan hebben, zal ik in uw midden zijn. *Laguerre* voegde er bij: En wij zullen den generaal dan huldigen als het hoofd van den Staat.

Henri Rochefort is pijnlijk getroffen door het plotseling afsterven te *Bonne* (*Algiers*) van zijn 26jarigen zoon. — De *Intransigeant* bericht, dat *Rochefort's* zoon in een aanval van zinneloosheid, ten gevolge van koorts in *Afrika* opgedaan, zich een kogel door het hoofd heeft gejaagd. — Ofschoon zijn zoon geheel andere politiekemeeningen was toegedaan, hield *Henri Rochefort* ongetwijfeld veel van dezen jongeling.

New-York. — Te *New-York* is het driedaagsche feest der honderdjarige Onafhankelijkheid, op 29 en 30 April en op 1 Mei met geestdrift gevierd. Op 29 April schepte president *Harrison* zich met het gehele Kabinet te *Elisabethsport* in om een maritieme wapenschouwing of groote parade der vloot te houden, waaraan 500 groote en kleine schepen deelnamen, zoodat het geheel een prachtig schouwspel opleverde. Na afloop der evolutien begaf de President zich, terwijl twaalf oorlogsschepen zijn vaarttuig omgaven, naar *New-York*, waar 21 saluutschoten bij zijn landing gelost werden: de burgemeester en de feestcommissie wachtten hem bij den ingang der *Wallstreet* op. Aan het gala-dejeuner in *Broadway* werd een gerecht opgediend in schotels, van *Washington* afkomstig. Des avonds was er een galavorsteling in den schouwburg, waarbij plaatsbiljetten betaald zijn met fabelachtige prijzen, tot £ 500 of f6000 toe!

Op 1 Mei opende de feestelijkheid met kerkelijke plechtigheden, in de katholieke hoofdkerk zoowel als in de *St-Pauluskerk*. Daarna voordracht van een *Ode* des dichters *Wintier* en een *Oratie* van *Depew*, met een redevoering van den president *Harrison*. Des namiddags woonde *Harrison* de groote wapenschouwing bij op het *Madison-plein*, waarbij o. a. 37,000 schutters defileerden. Het eerebanket van het onafhankelijkheidsfeest vond des avonds in den *Metropolitan* schouwburg plaats metacht honderd couverts à £ 3, gevolgd door officiële toosten, alsook door volksvuurwerken, voorstellende tafereelen uit *Washington's* leven. Den 2 Mei sloot

een groote, twintig mijl lange optocht te New-York de feesten waardiglijk. Daaraan namen 80,000 menschen met 150,000 leren, 20,000 Duitschers, 6000 spuitgasten en honderd triomfwagens deel. Alle New-Yorksche logementen waren stampvol, en duizenden vonden geen logies. De zaken stonden geheel stil en alles was peperduur. Speculanten joegen den prijs van kijkvensters en van biljetten voor de straattribunes op tot 10 à 12 gulden, hetgeen het stadsbestuur zooveel mogelijk tegenwerkte door kosteloze volkstribunes op te richten.

Belgie.—De Katholieke bladen verzetten zich eenstemmig en ten sterkste tegen het huwelijksplan tusschen prinses Clementine en den erfgenaam der Italiaansche revolutiekroon. Volgens de laatste tijdingen schijnt hun verzet in naam des volks wederom een gunstigen uitslag te zullen bekomen.

De koningin is persoonlijk sterk tegen het huwelijk en heeft ook de tante van den prins van Napels, de koningin van Portugal, die voor eenige maanden te Brussel kwam om koningin Maria Henriette over te halen tot hare toestemming, formeel afgewezen. De koningin wilde hare dochter met den troonopvolger prins Boudewijn doen huwen, en ook de koning was hiertoe geneigd. Zij hebben een afschrik gekregen van huwelijken buitenlands; prinses Charlotte en prinses Stefanie zijn er beiden ongelukkig door geworden. Thans zag het Italiaansche hof van verdere bemoeiingen af. Doch prins Boudewijn koesterde volstrekt geene genegenheid voor zijne nicht, en zijne moeder, de gravin van Vlaanderen, was ook sterk tegen dit huwelijk tusschen bloedverwanten in den eersten graad. Toen dit plan niet doorging, is het Italiaansche hof weer pogingen gaan aanwenden, en deze werden met Deutsche hulp voortgezet.

Volgens de *Indépendance* heeft de kardinaal-aartsbisschop van Mechelen in eene bijzondere audientie bij koning Leopold dezen den wensch des Pausen te kennen gegeven, dat geene Katholieke prinses het Quirinaal betrede. De *Indépendance* is woedend en noemt dit „een Vaticaanse intrige!”

Het officieuze *Journal de Bruxelles* meldt thans, dat de koningin niet naar Turijn gaat en dat alle geruchten omtrent een huwelijk ongegrond zijn; het eenige doel van de reis der koningin was, hare ongelukkige dochter, prinses Stefanie te troosten. De *Bien Public* meldt, dat de koningin om aan alle vrees een einde te maken, niet over Italië maar via München naar Brussel zal terugkeeren—

Duitschland.—Den 30 April ten half drie is de Samoaconferentie in de congreszaal van het paleis van den Rijkskanselier geopend, en wel onder veel gunstiger vooruitzichten, dan te verwachten waren. De telegrammen betreffende de verklaringen van den heer Bats waren zoo gewichtig en duidelijk, dat zij niet nader behoeften toegelicht te worden. Amerika wil meer werken aan de oplossing der quaestie; dat staat vast. Bij de opening der conferentie stelde graaf Herbert Von Bismarck voor, de voorloopige verhandelingen der conferentie streng geheim te houden, opdat niet de pers door eene voorbarige discussie over de afzonderlijke voorstellen eventueel eene volkomen overeenstemming bemoeielijke. De leden der conferentie keurden dit voorstel goed onder voorbehoud, dat men bij ernstige moeielijkheden niet meer aan geheimhouding zoo gebonden zijn. Daarna werd een secretaris benoemd, en na afloop van eenige formaliteiten de zitting gesloten. Zij was door Herbert Von Bismarck in de Fransche taal geopend, werd later in het Engelsch voortgezet en heeft vijf kwartier geduurd.

Zwitserland.—Zwitserland heeft een grensconflict met Duitschland. Men weet dat Prins Bismarck, teneinde de socialistten in zijne macht te krijgen, van het onedel middel van provocatie gebruik maakt. Zoo heeft de heer Wohlgenuth, commissaris van politie te Mühlhausen, hetzij op bevel, hetzij uit overdreven

ijver, te Bazel geheime onderhandelingen aangeknoopt met het doel, onder de daar wonende Deutsche socialistten eene zamenzwering te doen ontstaan, teneinde hen aan de Deutsche justitie te doen uitleveren. Hierom bood hij den kleermaker Lutz, Duitscher van geboorte, tweehonderd mark aan, indien deze hem in zijne plannen behulpzaam wilde zijn, en sprak met hem in samenkomst af in het dorpje Rheinfelden, een grensplaatsje in het kanton Aargau. Lutz echter verwittigde de Zwitsersche justitie, en deze arresteerde in genoemd dorpje den Duitschen commissaris, dewijl deze zich had schuldig gemaakt aan het voorbereiden van rustverstoringen. De Deutsche gezant eischte dadelijk de vrijlating van den heer Wohlgenuth, maar de Bondsraad heeft voorloopig geen ooren daarnaar, doch belastte een zijner leden met een onderzoek. De *Köln Ztg.* laat zich in zeer boos telegram overseinen, dat Wohlgenuth in een strik is gevallen, dat men hem op Zwitsers gebied heeft gelokt onder voorwendsel, dat men hem belangrijke mededeelingen had te doen. De Straatsburger *Post* volgt een andere taktiek: zij zegt, dat Wohlgenuth in zijn privé naar Zwitserland gegaan is, en, als hem iets onaangenaams is overkomen, hij dit zichzelf te wijten heeft. Tusschen de Deutsche legatie en de Zwitsersche justitie wordt over deze zaak onderhandeld.

NOTICIANAN DI CABEL.

Londen Mei 31.—Vloot ingles na Noord di Oceano Pacifico a ricibi orden di bai cruza den lama di Behring pa protegé piscadorman ingles contra cualké hechoo di barcoenan americano koe ta cruza aji banda.

Conde Zetland a acceptá su nombramentoe di vice-rei di Irlanda.

Riba un interpelacion haci den Cámara di Comunes, Subsecretario di Relacionnan Exterior a declará koe Gobierno no sabi koe ta existi un tratado nobo den Francia coe Haiti.

Paris.—Ministro di Comercio a doena un comementoe pa comisionarjan stranjero di tentoonstelling. Den un discurso koe Tirard a haci el a manifestá su gratitud na comisionarjan stranjero: el a bisa tambe k'e tin conviccion koe Tentoonstelling lo trecé un tempoe di paz i di progreso.

Londen Juni 1.—Marques di Salisbury a ricibi un comicion koe ta na favor di bimetalismo; el a declará k'esai ta un asunto internacional i k'e tin speranza koe Congreso internacional di Paris lo reglele.

Conde di Paris a celebrá su zilverbruilof; francesnan realista i la Reina Victoria a mandá regalo p'ele. Ayera nan a sinti un temblor na islanan den canal di Mancha.

Comision internacional riba e cuestion di succe a caba su trabao: ainda el no a publicá su parecer.

Paris.—Ayera tabatin un mal tem pisá na Francia k'a causa masja danjo.

Madrid.—Sagasta a participa Consejo di Ministro koe mayoría di fusionistanan ta na favor pa bolbe habri Cortesnan. Consejo ta di acuerdo k'e opinion aji. Nan ta kere koe Martos lo toema su ontslag.

Courant *Globo* ta bisa koe si conservadorman bolbe bini na poder lo tin sigur un revolucion nobo.

Paris Junio 3.—President Carnot a bai Calais bai batizá (inwijden) e doknan nobo: nan a recibiele koe muchoe pompa i solemnidad.

E mes temblor koe nan a sinti riba cóstanan di Mancha, nan a sintiele tambe na Paris i na Inglatera: el no a causá ningun danjo.

Londen.—Ministro di Irlanda a presentá den Cámara di Comunes un proposicion pa habri algun canal den rio Shanon na Irlanda, i pa pone algun ferrocarril.

New-York.—Un depósito di awa na Pensylvania a rebentá, i el a inundá diferente pueblo: tabatin como cien morto.

Nan ta bisa koe vapornan di Cu-

nard i Oceania a haya e contract pa nan hiba correspondencia inglés.

Madrid.—Sagasta i Martínez Campos tabatin un conferencia largoe coe otro. Campos ta na favor djé nan koe kier koe Cámaranan sigi tené nan zitting te ora koe tempoe di Curpa legislativa cumpli.

Nan a cobé e ladron Victor Machio, koe ta seis anja nan ta persigui i nan a matéle ayera mainta.

Paris, Juni 4.—Municipalidad di Calais a votá sesenta miljon di franc pa haci fiesta pa ricibi Carnot.

Courant *Journal des Débats* dici, koe e Comptoir d'Escompte nobo ta autorizá pa pagá couponnan di debe ruso.

Viena.—Emperador Francisco José a pidi Shah di Persia di lagá su bisita na corte di Viena keda te despues.

New-York.—E noticianan di inundacion di Pensylvania ta mas serio di loko nan a keré na principio Hopi mil di hende a hoga i nan ta calculá danjo pa muchoe miljon di fuerte.

Den un discurso Blaine a defendé mandamentoe di barcoenan americano pa bai cruza na Haiti: el a declará k'e ta di opinion, politica di no entremeté den nada, manera Gobierno di Washington a sigui te awor, no a sirbi sino pa facilitá e estado di revolucion den republianan americano i pa favorecé dictadura i e duda comercial: Estados Unidos tin mes derechoe i ta obligá di misji den asuntoe djé republianan mes cos koe potencionan europeo ta haci den cuestion di Oost di Europa: no p'e obligá pueblo di acceptá e gobiernu aki ó es ajá, ma pa evitá crueldadnan i pa protehé interesnan di comercio en general.

Madrid.—Curpa legislativo lo bolbé reuni dia 14 di Juni. Montero Rios a nengá presidencia di Congreso. General Bonanza ta nombrá comandant militar di Pto-Rico.

Paris, Juni 5.—Den discusion di Cámara di Diputadonan riba debe di Egipto, Spuller a declará koe Francia lo tin mester di judanza di otro nacionnan pa bini na un arreglo legal. Gobierno frances ta haja su misjimentoe den cuestion di Egipto bon fundá, maské mes koe Inglatera desocupá e lugá ó el lagá su troepa aji: el dici tambe koe tentoonstelling ta un senjal di paz i k'esai mundoe a haja prueba, koe Francia a birá fuerte solamente pa su perseverancia.

Faure a atacá politica di Gobierno den cuestion di Haiti. Spuller a respondé koe Gobierno a tené masja neutral i koe no ta existi ni un sorto di tratado coe ningun djé dos partidanan koe ta bringa.

Carnot a tené un revista di vloot na Boulogne.

Londen.—Cámara di Comunes a discuti un proposicion riba bimetalismo: gobiernoe a declará k'e no por toema ningun resolusion, tan tem comercio no filá un proposicion den djé dos metalnan.

Paris.—Carnot a batizá (inwijden) oficialmente doeknan i haf di Calais. Na e ocasion aji el a moestra den su discurso koe gobiernoe tin interes den prosperidad di pueblo i den aumentoe di comercio.

Courant *Köln Zeitung* ta declará koe ta Crispiá a proponé rei Humberto pa bai bisitá Straatsburg. Esai a causá hopi mal contentoe.

Prins i princesa di Wallis lo bai bisitá tentoonstelling di Paris sinan koe ta bini.

Londen.—Gobiernoe a participá koe di dos discusion djé lei riba succe lo socedé te den otro luna.

New York.—E stad Lockhaven no tin comunicacion k'e luganan rondó di djéle, pa motiboe dje inundacion, 80 persona, koe kier a pasá bai, a hoga cerca Williamsport.

Washington.—Tin nobo koe Colombia, Venezuela, Ecuador i Paraguay a nengá di drentá den e union di aduana americana.

Madrid.—Castelar ta scirbi den *El Globo* koe si ta cos conservadorman bolbé bini na mandoe, lo revolucion rebentá den hinter Spanja.

Santiago di Cuba.—Luis Izquierdo, Gobernador civil, ta kitá di su empleo, i nan a poné na su lugá Barrios, Gobernador di Mati.

Gouvernement van Curaçao.

Beschikking van Zaterdag den 27sten April 1889.

N°. 243.

DE GOUVERNEUR.

Herlezen hebbende het request dd. 30 Maart jl. van *Adolf Celestin Gorie* en anderen: Gelet op: de missive dd. 24 April jl. N° 178 van den Procureur-generaal: de artt. 1665, 1666 en 1667 van het Burgerlijk Wetboek voor deze kolonie;

— Heeft goedgevonden: —

Het reglement van de alhier opgerichte Begraffenis-Societeit *Sint Marie* goed te keuren en die Societeit als zedelijk te erkennen. Afschrift dezer te zenden aan de requestanten vergezeld van een exemplaar van het goedgekeurd reglement.

De Gouverneur van Curaçao.

N. VAN DEN BRANDHOF.

Aan

de requestanten: A. C. Gorie en anderen

Alhier.

REGLEMENT

der Begraffenis-Societeit van

WELDADIGHEID SINT MARIE.

DOEL.

Art. 1.

Het doel dezer Societeit is bij overlijden een bedrag der bestrijding der begrafenis-kosten uit hare kas te verstrekken:

- 1° aan hare leden die zonder onderscheid dezelfde rechten genieten, en
- 2° aan de kinderen der leden, die in de Societeit zijn opgenomen.

Alles met in achtneming van het voorgeschrevene in dit reglement.

LEDEN.

Art. 2.

Leden dezer Societeit zijn alle personen van 20 jaar, of van minder zoo zij voor dien tijd gehuwd zijn, tot 50, die een onbesproken zedelijk gedrag hebben, de vastgestelde inleggelden en contributie betalen, zich onderwerpen aan alle bepalingen van dit reglement, en reeds als leden aangenomen zijn of bij ballotage de volstreckte meerderheid van stemmen verkrijgen.

Elk verzoek aan de Societeit gedaan, moet schriftelijk bij den Secretaris ingediend worden; het zal in de eerstvolgende Algemeene Vergadering worden behandeld, tenzij het Bestuur het volstrekt noodzakelijk acht, ter behandeling daarvan, eene algemeene vergadering bij een te roepen.

INLEGGELD.

Art. 3.

- a. Elk lid betaalt bij zijne aanneming f10 inleggeld.
- b. Voor kinderen van leden, die van eene maand na de geboorte tot hun 15 jaar in de Societeit worden opgenomen, wordt f4 inleggeld betaald; deze kinderen kunnen binnen zes maanden na hun 20 jaar of indien zij eerder huwen binnen 6 maanden na hun huwelijktot leden worden aangenomen en zullen van het sub. a bepaalde inleggeld worden vrijgesteld, zoo zij hun verzoek om toelating binnen den in dit art. bepaalden tijd indienen en zich aan ballotage onderwerpen.
- c. Personen boven de 50 jaar betalen als inleggeld f van het bij art. 12 bepaalde bedrag voor begrafenis-kosten en worden als leden beschouwd.

CONTRIBUTIE.

Art. 4.

- a. Elk lid betaalt eene driemaandelijksche contributie van f1. Gehuwde leden betalen voor hun echtgenoot en ongehuwde leden voor hunne moeder, als die echtgenoot of die moeder lid is, geene contributie, ook voor de kinderen der leden voor wie het in het vorige art. bepaalde inleggeld betaald is, wordt voor hun 20 jaar geene contributie betaald.

Art. 5.

Bij het overlijden van een lid, dat voor zijn echtgenoot of zijne moeder de contributie betaalde moet die echtgenoot of die moeder die blijven betalen. Mocht zulk een echtgenoot of zulk eene moeder een huwelijk aangaan, dan kan de persoon met wien zij trouwt, lid worden en dan betalen zij samen de driemaandelijksche contributie van f1.

Heeft eene moeder voor wie een harer kinderen, hetzij door diens huwelijk, hetzij om andere redenen de contributie niet mag blijven betalen, een anderen zoon, die lid is of wordt dan mag deze voor zich en zijne moeder om de 3 maanden f1 betalen.

Art. 6.

Alle leden, die 20 jaren lang hunne contributie betaald en al de hen door de Societeit opgelegde verplichtingen getrouw nagekomen hebben, zullen door de Societeit ingeval van ziekte of tegenspoed gedeeltelijk of geheel van de bepaling der contributie worden vrijgesteld.

Art. 7.

Een lid, dat vóór zijn vertrek van het eiland de Societeit daarvan kennis geeft en iemand aanwijst om zijne contributie in zijne afwezigheid

